

2. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : закон України від 08.07.2018 № 2163-VIII : станом на 28.10.2019 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19> (дата звернення: 26.10.2019).

3. Світовий бізнес за рік може зазнати збитків на \$ 6 трильйонів – експерти // Укрінформ. Мультимедійна платформа іномовлення України. 2019. 25 жовтня. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2800152-svitovij-biznes-za-rik-moze-zaznati-zbitkiv-vid-kiberatak-na-6-triljoniv-eksperti.html> (дата звернення: 26.10.2019).

4. Силовики за закритими дверима радились, як протидіяти агресії в інформсфері. *Українська правда*. 2019. 8 жовт. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2019/10/8/7228431> (дата звернення: 26.10.2019).

5. Про внесення змін до законів України щодо інформаційної безпеки : проект закону України від 26.11.2018 № 9340 / ініціатори: Котвицький І. О., Тетерук А. А. // Ліга: Закон. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JH77G00A.html (дата звернення: 26.10.2019).

6. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 12 – Інформаційні технології, спеціальність 125 – Кібербезпека : затв. і введено в дію наказом М-ва освіти і науки України від 04.10.2018 № 1074 // Міністерство освіти і науки України: офіц сайт. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/125-kierbezpeka-bakalavr.pdf> (дата звернення: 26.10.2019).

7. Тягло О. В., Воропай Т. С. Чого навчати у XXI столітті? // Підготовка охоронців правопорядку в Харкові (1917–2017 рр.) : зб. наук. статей і тез доп. на наук.-практ. конф. до 100-річчя підготовки охоронців правопорядку в Харкові. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. С. 285–287. URL: http://www.univd.edu.ua/general/publishing/konf/25_11_2017/pdf/157.pdf (дата звернення: 26.10.2019).

8. Сидоряченко Я. На Полтавщині проходить тренінговий марафон з медіаграмотності для молоді. *Media Literacy*. 2019. 20 лип. URL: <http://medialiteracy.org.ua/na-poltavshyni-prohodyt-treningovyj-marafon-z-mediagramotnosti-dlya-molodi> (дата звернення: 26.10.2019).

Одержано 28.10.2019

УДК 371.132:371.125

Олена Іванівна ФЕДОРЕНКО,

доктор педагогічних наук, професор,

завідувач кафедри педагогіки та психології факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0003-4948-9524>

СКЛАДОВІ СУЧАСНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Підготовка майбутніх правоохоронців до професійної діяльності під час навчання у закладі вищої освіти – цілеспрямований, організований, динамічний процес, інноваційний за своїм характером, адаптований до умов майбутньої професійної діяльності. Результатом підготовки є підвищення рівня готовності курсантів до її самостійного виконання (засвоєння ними відповідних знань; оволодіння вміннями та навичками, необхідними у професійній діяльності; набуття досвіду їх реалізації та творчого застосування; сформованість пізнавальної і професійної мотивації, усвідомлення соціальної необхідності і цінності професії).

Процес навчання у закладі вищої освіти дозволяє сформувати у майбутніх поліцейських необхідні у професійній діяльності знання, уміння, навички (правові, юридичні, соціальні, педагогічні, психологічні та ін.), виховати та розвинути професійно важливі якості особистості. Освітній процес має бути побудований таким чином, щоб забезпечити взаємодію викладача і курсанта, розвиток пізнавальної мотивації та інтересу майбутніх фахівців як до навчання, так і до майбутньої професії; стимулювати курсантів до активного засвоєння і творчого застосування знань та вмінь; виховання професійно важливих якостей особистості, що досягається шляхом відбору відповідного змісту та варіативного застосування викладачем комплексу традиційних та інноваційних методів, прийомів та організаційних форм навчання.

Підготовка майбутніх правоохоронців до професійної діяльності здійснюється через засвоєння курсантами таких елементів змісту підготовки: 1) знання, що складають основу професійної діяльності; 2) досвід здійснення способів діяльності, на основі якого формуються уміння і навички професійної діяльності; 3) досвід творчої діяльності; 4) досвід емоційно-ціннісного ставлення до об'єктів професійної діяльності.

На основі знань у курсантів формується система понять, уявлень, закономірностей з різних галузей наук, що складають наукову основу майбутньої професійної діяльності. Досвід здійснення способів діяльності забезпечує формування у курсантів умінь та навичок професійної діяльності через застосування набутих знань, сприяє формуванню готовності до виконання конкретних дій та оволодіння різними способами їх виконання. Досвід творчої діяльності забезпечує перетворення, зміну якості виконання умінь та навичок майбутньої професійної діяльності. Цей елемент змісту підготовки сприяє творчому ставленню, пошуку нестандартних підходів та рішень при виконанні навчальних та професійних завдань. Досвід емоційно-ціннісного ставлення виконує функцію оцінки людиною значення

тих чи інших об'єктів професійної діяльності, формування і визначення ставлення до цих об'єктів, впливає на мотивацію, інтереси, потреби особистості, розуміння соціальної цінності професії [1].

Засвоєння курсантами зазначених елементів змісту підготовки здійснюється за допомогою комплексу традиційних та інноваційних методів та організаційних форм навчання: лекції; семінарські та практичні заняття; розв'язання навчальних ситуацій професійного змісту; ділові ігри, що моделюють умови професійної діяльності; квести; тактичні та тактико-спеціальні навчання; соціально-психологічний тренінг; практика (ознайомча, навчальна, стажування на посаді). Вибір певної сукупності методів та організаційних форм підготовки до професійної діяльності здійснюється з урахуванням мети підготовки, змісту навчальної дисципліни, специфіки самої професійної діяльності та вимог до якості підготовки фахівців правоохоронних органів.

Підготовка курсантів до професійної діяльності передбачає варіативне застосування комплексу методів та форм і дозволяє організувати взаємодію викладача і курсанта так, щоб стимулювати і активізувати самостійну пізнавальну діяльність курсанта. Методи і форми організації освітнього процесу підготовки майбутніх фахівців-правоохоронців (розв'язання професійних ситуацій, ділові та рольові ігри, тактичні навчання; тренінг), мають носити активізуючий, розвивальний характер, спрямовані на відтворення, моделювання умов майбутньої професійної діяльності; поєднання теоретичних знань з їх практичним застосуванням вже під час навчання у закладі вищої освіти зі специфічними умовами навчання.

Покращити рівень підготовки майбутніх офіцерів поліції до професійної діяльності можна шляхом використання в освітньому процесі мультимедійних засобів навчання, які сприяють здобуттю професійних знань, вдосконаленню вмінь та навичок у майбутніх фахівців.

Найбільш поширеним є такий вид мультимедійних засобів як мультимедійна навчальна презентація, під якою розуміють електронну допомогу, яку розроблено засобами мультимедійних технологій для заняття з комп'ютерним супроводом, з презентаційними можливостями, що виконує роль наочного представлення матеріалу за допомогою комп'ютера. Її використання в освітньому процесі дозволяє реалізувати такі форми роботи: 1) кероване відкриття знань, де пояснення здійснюється викладачем і супроводжується показом мультимедійної навчальної презентації; 2) кероване представлення знань, яке може бути використане в проєктних методах для курсанта або у навчальній групі, розкриває суть питання решти частини групи, що навчається; 3) самостійне відкриття знання, що передбачає самостійну роботу у навчанні, з ознайомленням із новим навчальним змістом [2, с. 242].

Для підвищення рівня підготовки майбутніх офіцерів поліції в освітньому процесі також використовують мультимедійні навчальні програми й мультимедійні тренажери.

Мультимедійні навчальні програми використовуються для набуття курсантами нових знань, практичних умінь і навичок роботи. Перед використанням мультимедійної навчальної програми відбувається вивчення теоретичного курсу; курсант отримує основні знання про систему і правила роботи з нею, лише потім – безпосередня робота з мультимедійною навчальною програмою або мультимедійним тренажером під керівництвом викладача або самостійно.

Мультимедійні тренажери допомагають формувати практичні уміння і навички курсанта, сприяють використанню ним теоретичних знань у процесі самостійної практичної роботи, розвивають слухову, зорову і моторну пам'ять, дозволяють краще зрозуміти принцип роботи явищ, які вивчаються.

Реалізація підготовки майбутніх правоохоронців до професійної діяльності охоплює аудиторну і позааудиторну фази. Аудиторна фаза підготовки включає в себе етапи, які забезпечують ознайомлення курсантів зі змістом майбутньої професійної діяльності, його засвоєння та застосування у навчальній практиці, тобто під час аудиторних занять (лекційних, семінарських та практичних). Позааудиторна фаза підготовки передбачає самостійне застосування майбутніми правоохоронцями засвоєного змісту підготовки у практичній діяльності під час тактичних та тактико-спеціальних занять та проходження практики (навчальної, стажування на посаді), безпосередньо виконуючи професійні обов'язки в реальних умовах професійної діяльності.

Список бібліографічних посилань

1. Кремень В. Г. Освіта в Україні: стан і перспективи // Неперервна професійна освіта: теорія і практика / за ред. Н. Г. Ничкало. Київ : Пед. думка, 2016. 448 с.
2. Меламуд В. Э. Особенности, некоторые направления и тенденции применения информационных технологий в современном образовании. *Мир психологии*. 2006. № 2 (38). С. 242–243.

Одержано 06.11.2019